Sytuacja gospodarstw domowych w 2019 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych

29.05.2020 r.

↑5,0%

Realny wzrost przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na osobę w gospodarstwach domowych w 2019 r.

W roku 2019 nastąpiła poprawa sytuacji materialnej gospodarstw domowych w Polsce. Gospodarstwa domowe osiągały wyższe dochody i w porównaniu z rokiem poprzednim również nieco więcej wydawały. Poziom przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na osobę w zaokrągleniu do 1 zł wyniósł w 2019 r. 1819 zł i był realnie wyższy o 5,0% od dochodu z roku 2018. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych osiągnęły w 2019 r. wartość 1252 zł i były realnie wyższe o 3,1% od wydatków z 2018 roku. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne wyniosły 1201 zł i były realnie wyższe o 3,3% w stosunku do 2018 r.

W 2019 r. poprawiła się sytuacja dochodowa gospodarstw domowych, a dynamika zmian była wyższa niż w roku poprzednim

Wykres 1. Poziom przeciętnych miesięcznych dochodów i wydatków[1] na 1 osobę w gospodarstwach domowych oraz udział wydatków w dochodzie rozporządzalnym w latach 2004–2019

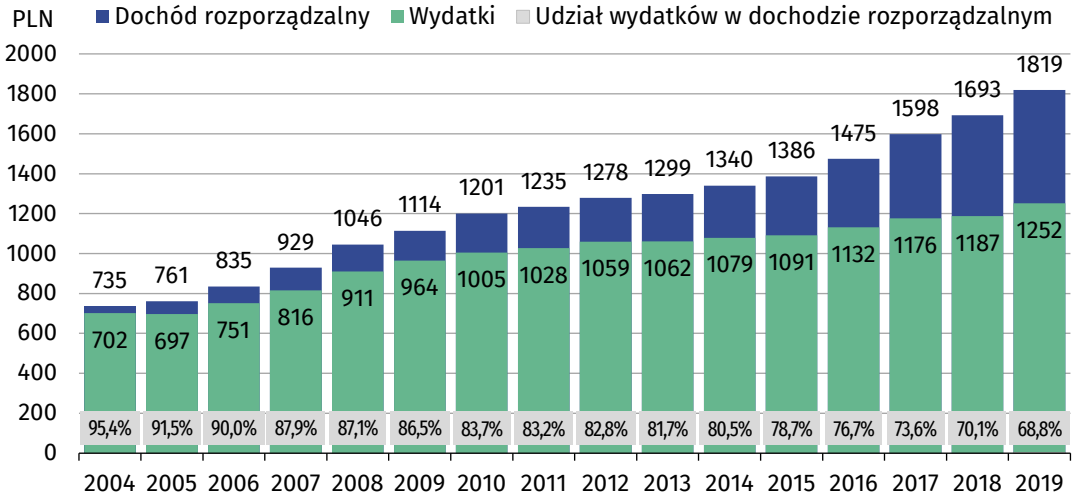

W latach 2004–2019 sytuacja materialna gospodarstw domowych systematycznie poprawiała się

Dochody i wydatki

W 2019 roku nadal utrzymywało się relatywnie duże zróżnicowanie przeciętnych miesięcznych dochodów i wydatków pomiędzy różnymi grupami społeczno-ekonomicznymi gospodarstw domowych. Podobnie jak w latach poprzednich, najwyższy przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2174 zł) oraz przeciętne miesięczne wydatki (1472 zł) na osobę wystąpiły w gospodarstwach osób pracujących na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym. W tej grupie gospodarstw domowych – w porównaniu do przeciętnej dla ogółu gospodarstw domowych w Polsce – zarówno dochód, jak i wydatki były wyższe, odpowiednio o 19,5% i o 17,6% (w 2018 r. odpowiednio o 18,8% i o 17,9%).

Gospodarstwa domowe pracujących na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym dysponowały najwyższym przeciętnym miesięcznym dochodem rozporządzalnym na 1 osobę – 2174 zł oraz ponosiły największe przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę – 1472 zł

[1] Ze względu na wprowadzenie od 2013 r. nowej klasyfikacji spożycia indywidualnego według celu, opartej na zharmonizowanej klasyfikacji COICOP dla wszystkich badań Europejskiego Systemu Statystycznego, wyniki dla okresu 2004–2019 podano w warunkach porównywalnych i do pozycji „wydatki" w latach 2004–2012 doliczono pozycję „składki na ubezpieczenie na życie".

Najniższym przeciętnym miesięcznym dochodem rozporządzalnym na 1 osobę w 2019 r. dysponowały gospodarstwa domowe rencistów. Ich przeciętny dochód na 1 osobę wyniósł 1498 zł i był o 17,7% niższy od średniej ogólnopolskiej (w 2018 r. niższy o 20,0%). Najniższe przeciętne wydatki na 1 osobę odnotowano natomiast w gospodarstwach domowych rolników (914 zł) i były one o 27,0% niższe od średnich wydatków dla gospodarstw ogółem (w 2018 r. – niższe o 26,5%).

Wykres 2. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych oraz udział przeciętnych miesięcznych wydatków w dochodzie rozporządzalnym według grup społeczno-ekonomicznych w 2019 r.

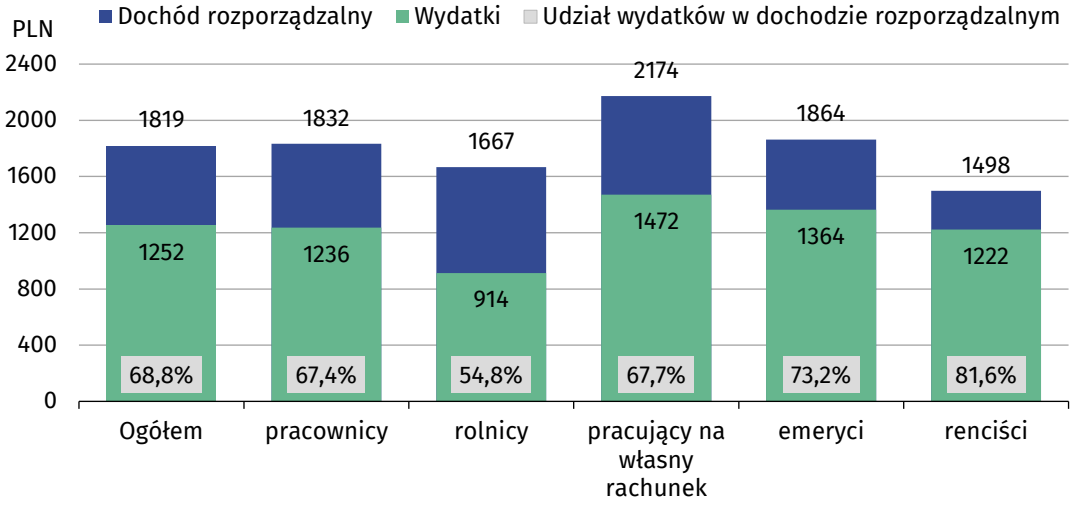

Najwyższy udział wydatków w dochodzie rozporządzalnym odnotowano w gospodarstwach domowych rencistów, zaś najniższy w gospodarstwach domowych rolników

W przypadku dochodów rozpiętość wskaźnika przeciętnych miesięcznych dochodów i wydatków według grup społeczno-ekonomicznych w odniesieniu do średniej krajowej wyniosła 37,2 p. proc. i w porównaniu do roku 2018 zmniejszyła się o 1,6 p. proc., zaś w przypadku wydatków pozostała na zbliżonym poziomie jak w roku 2018 i wyniosła 44,6 p. proc. (wzrost o 0,2 p. proc.).

Tak jak w latach poprzednich, najwyższy udział wydatków w dochodach (81,6%) i najniższą kwotę nadwyżki przeciętnych miesięcznych dochodów nad średnimi wydatkami (276 zł), odnotowano w gospodarstwach domowych rencistów. Najniższy udział wydatków w dochodach (54,8%) i największa średnia kwota nadwyżki dochodu nad wydatkami (753 zł) miały miejsce w gospodarstwach domowych rolników. W porównaniu z rokiem poprzednim udział wydatków w dochodach gospodarstw domowych ogółem spadł o 1,3 p. proc. (w 2018 r. o 3,5 p. proc.).

Wykres 3. Wskaźnik przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego i wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych według grup społeczno-ekonomicznych w odniesieniu do średniej krajowej w 2019 r.

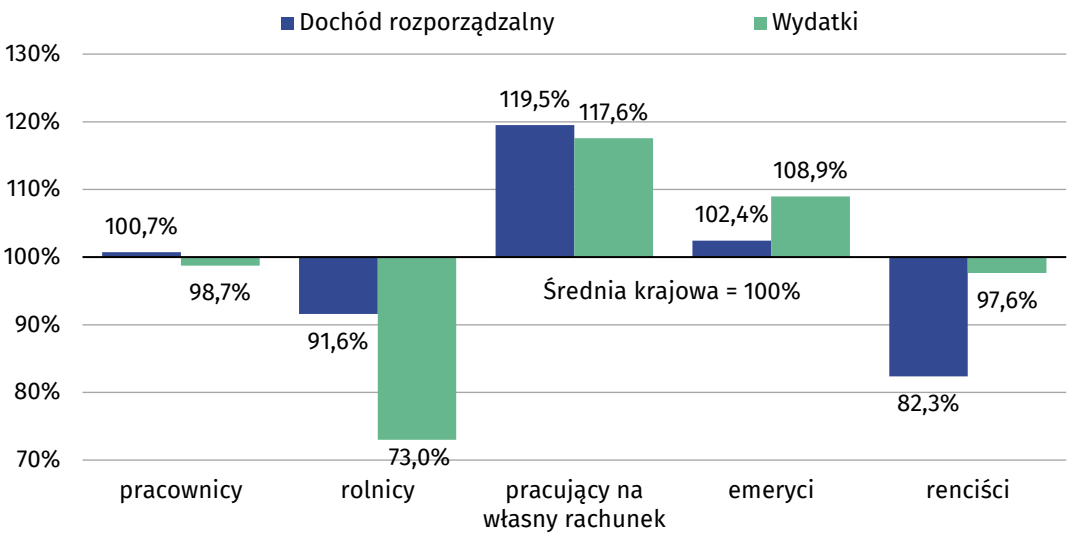

W roku 2019 wystąpił wzrost realnego przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego ogółem na osobę – o 5,0% (w 2018 r. wzrost o 4,3%) we wszystkich grupach społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych. Najwyższy realny wzrost dochodów zanotowano w gospodarstwach domowych rencistów (o 7,8%) a najniższy w grupie rolników – o 3,5%, (w której w ubiegłym roku odnotowano spadek o 1,5%).

Na realny wzrost dochodu rozporządzalnego w grupie gospodarstw domowych rolników wpłynął przede wszystkim realny wzrost dochodów z indywidualnego gospodarstwa rolnego w stosunku do roku 2018 (o 2,1%).

W gospodarstwach domowych emerytów odnotowano najwyższy udział dochodów z głównego źródła utrzymania (83,8%), a w gospodarstwach domowych rolników – najniższy (65,7%).

Sytuacja dochodowa gospodarstw domowych rolników uległa w 2019 r. poprawie w stosunku do roku 2018

Wykres 4. Struktura przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych ogółem w 2019 r.

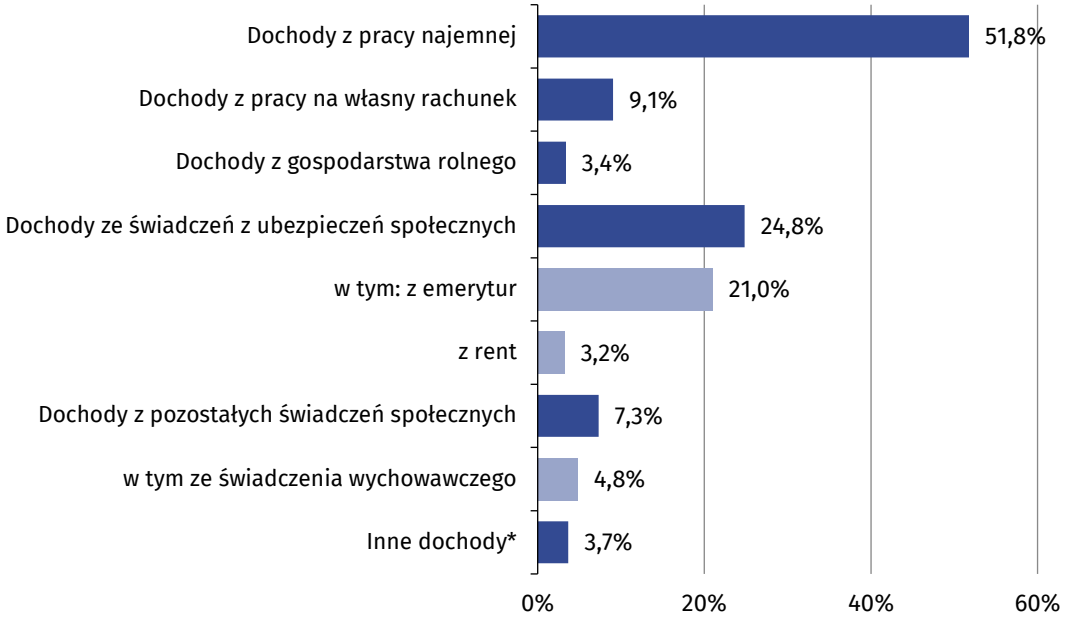

*Na kategorię "Inne dochody" składają się: dochody z własności, dochody z wynajmu nieruchomości oraz pozostałe dochody.

Różnice w strukturze przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych w porównaniu z 2018 r. wyniosły od -0,8 p. proc. w przypadku dochodów z pracy najemnej do 0,5 p. proc. w przypadku emerytur.

Malejące od 2014 r. zróżnicowanie dochodów na osobę w gospodarstwach domowych, mierzone współczynnikiem Giniego, w 2019 r. wyhamowało i wyniosło 0,301 (w 2018 r. – 0,299).

Wykres 5. Zróżnicowanie dochodów mierzone współczynnikiem Giniego dla Polski według miejsca zamieszkania w latach 2004–2019

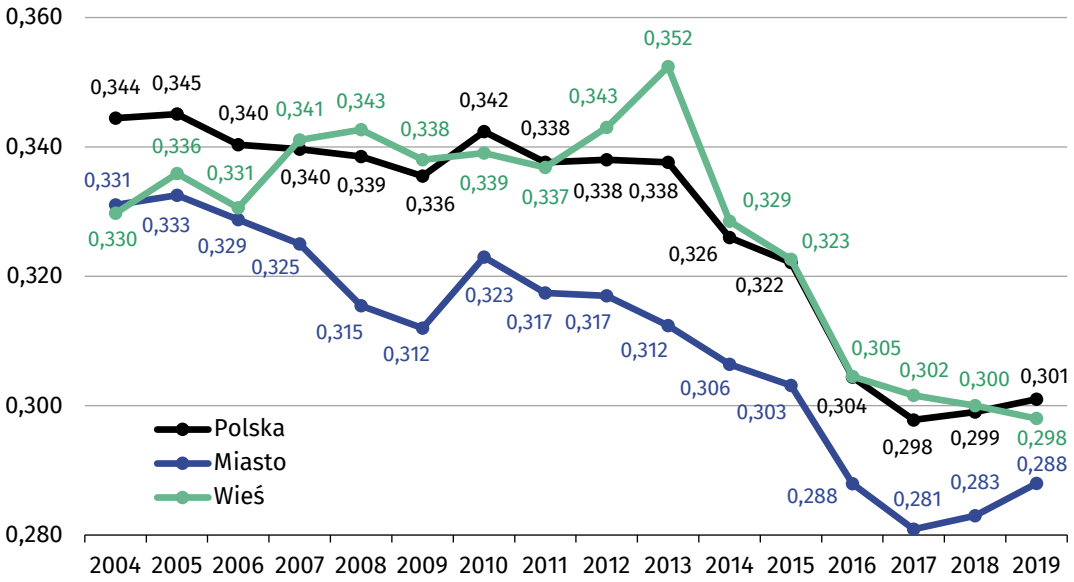

Notowany od kilku lat wyraźny spadek zróżnicowania dochodów na osobę w gospodarstwach domowych, mierzony współczynnikiem Giniego, w 2018 r. został zahamowany i w 2019 przybrał tendencję rosnącą

We wszystkich grupach społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych wystąpił w 2019 r. realny wzrost przeciętnych miesięcznych wydatków na osobę w stosunku do roku 2018 (od 2,5% w grupie emerytów do 4,4% w grupie rencistów).

W ujęciu realnym w 2019 r. wystąpił wzrost przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych o 3,1% w porównaniu do poprzedniego roku

Wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe miały, podobnie jak w latach poprzednich, najwyższy udział w strukturze wydatków ogółu gospodarstw domowych – 25,1%. Stanowiły one od 21,1% w gospodarstwach pracujących na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym do 31,7% w gospodarstwach rolników.

Drugą w kolejności istotną pozycję w wydatkach gospodarstw domowych stanowiły wydatki na użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii. Udział tego rodzaju wydatków w wydatkach ogółem wyniósł przeciętnie 18,0%. Najniższy był w gospodarstwach domowych rolników (13,9%), a najwyższy w gospodarstwach domowych rencistów (22,6%).

Wykres 6. Udział przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę na żywność i napoje bezalkoholowe oraz utrzymanie mieszkania lub domu i nośniki energii w całości wydatków gospodarstw domowych w latach 2004–2019

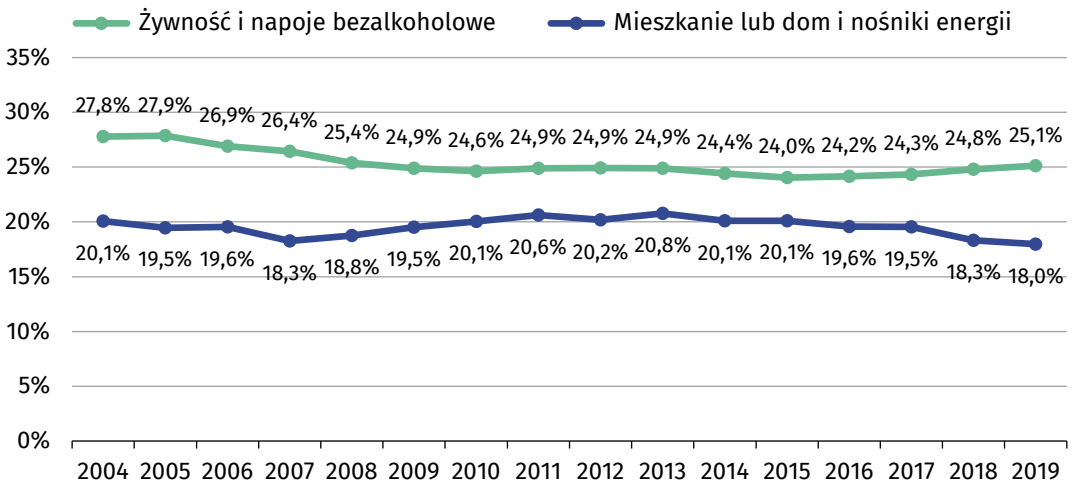

W przypadku głównych grup towarów i usług konsumpcyjnych, między rokiem 2019 a 2018, zmiany udziału w strukturze wydatków ogółu gospodarstw domowych wyniosły od -0,8 p. proc. (transport) do +0,5 p. proc. (edukacja).

Wykres 7. Struktura przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych (w % wydatków ogółem) w 2019 r.

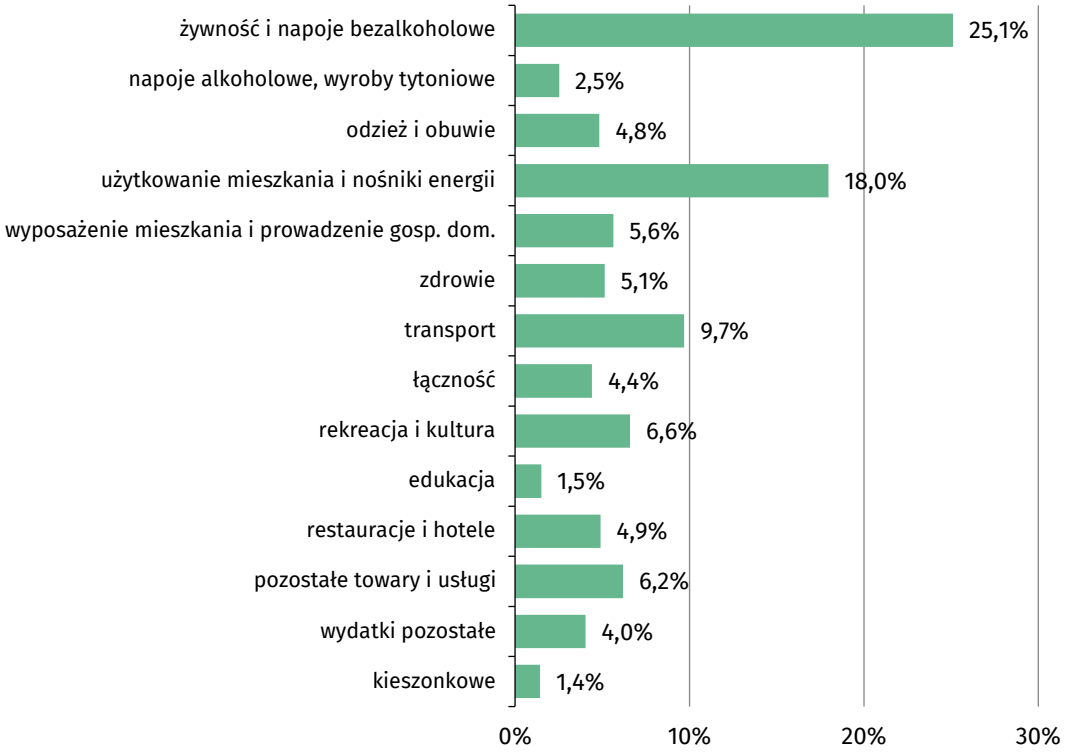

W 2019 r. 61,0% gospodarstw domowych dysponowało przeciętnym miesięcznym dochodem rozporządzalnym na osobę wynoszącym poniżej 2000 zł (67,3% w 2018 r.), 33,7% gospodarstw domowych miało dochód od 2000 do 4000 zł na osobę (28,3% w 2018 r.), 3,9% gospodarstw dysponowało dochodem od 4000 do 6000 zł na osobę (3,0% w 2018 r.), a 6000 zł lub więcej na osobę miało 1,4% gospodarstw domowych (1,2% w 2018 r.).

W 2019 r. odsetek gospodarstw domowych z przeciętnym miesięcznym dochodem co najmniej 2000 zł na osobę wyniósł 39,0% (w 2018 r. – 32,7%)

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny 20% osób o najwyższych dochodach (V grupa kwintylowa) wyniósł 3491 zł i, podobnie jak w 2018 r., był 4,9 raza wyższy (w 2018 r. wyniósł 3277 zł) od analogicznego dochodu 20% osób uzyskujących najniższe dochody (I grupa kwintylowa.

W gospodarstwach 20% osób znajdujących się w najlepszej sytuacji dochodowej skumulowanych było 38,3% dochodów całej badanej zbiorowości gospodarstw domowych (w 2018 r. – 38,7%), natomiast w gospodarstwach 20% osób pozostających w najgorszej sytuacji – 7,8% (w 2018 r. – 7,9%). Różnica dochodów skumulowanych pomiędzy skrajnymi grupami kwintylowymi spadła o 0,3 p. proc. do 30,5 p. proc.

W gospodarstwach 20% osób znajdujących się w najlepszej sytuacji dochodowej skumulowanych było 38,3% dochodów całej badanej zbiorowości gospodarstw domowych, podczas gdy w gospodarstwach 20% osób pozostających w najgorszej sytuacji – 7,8%

Wykres 8. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych oraz udział przeciętnych miesięcznych wydatków w dochodzie rozporządzalnym według grup kwintylowych w 2019 r.

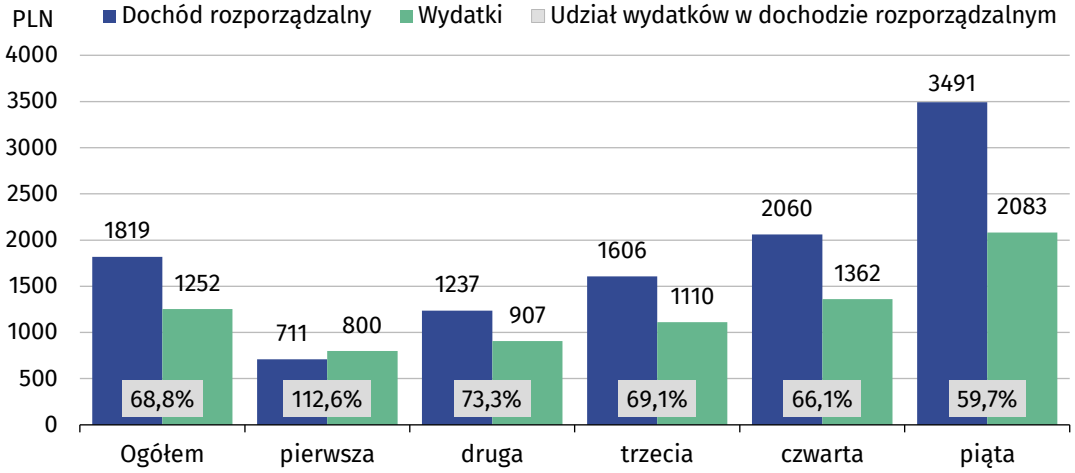

Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w V grupie kwintylowej były 2,6 raza wyższe niż w I grupie kwintylowej. Udział wydatków w dochodzie rozporządzalnym w najwyższej grupie kwintylowej wyniósł 59,7%, a w najniższej – 112,6%. Jak w latach poprzednich, gospodarstwa najbiedniejsze nadal były zmuszone korzystać ze swoich oszczędności lub pożyczek, czy kredytów, i to nawet w nieco wyższym stopniu niż w roku 2018, w którym udział ten wyniósł 107,6%.

Czynnikiem silnie różnicującym dynamikę i strukturę dochodów oraz wydatków gospodarstw domowych jest miejsce zamieszkania.

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na osobę w gospodarstwach domowych zamieszkujących miasta był wyższy o 28,4% niż na wsi (w 2018 r. o 29,9%). Różnice te wynikały z wysokości dochodów uzyskiwanych przez gospodarstwa domowe, jak również związane były z większą liczbą osób wchodzących w skład gospodarstw domowych zamieszkujących wieś[2]. Podobnie wyglądała sytuacja w przypadku wydatków gospodarstw domowych. Wydatki na osobę w gospodarstwach domowych zamieszkujących miasta były o 34,8% wyższe niż na wsi (w 2018 r. o 34,5%).

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na osobę w gospodarstwach domowych zamieszkujących miasta był wyższy o 28,4% niż na wsi

Przeciętne miesięczne wydatki na osobę w gospodarstwach domowych zamieszkujących miasta były o 34,8% wyższe niż na wsi

Wykres 9. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych oraz udział wydatków w dochodzie rozporządzalnym według klasy miejscowości zamieszkania w 2019 r.

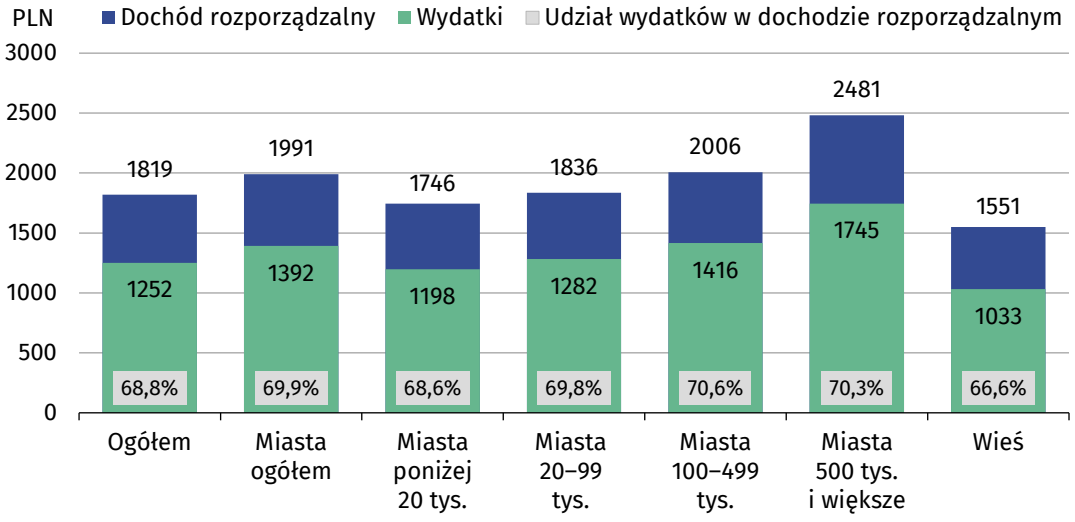

[2] W 2019 r. przeciętna liczba osób w gospodarstwach domowych zamieszkujących miasta wynosiła 2,32, zaś w zamieszkujących wieś – 3,01.

Przyglądając się terytorialnemu zróżnicowaniu dochodu rozporządzalnego na osobę w 2019 roku zauważamy, że dochód wyższy od średniej krajowej wystąpił w województwach: mazowieckim, dolnośląskim, śląskim i pomorskim. Tak jak w roku poprzednim, zdecydowanie najwyższe przeciętne dochody na 1 osobę wykazywały gospodarstwa domowe z województwa mazowieckiego (2108 zł). Dochody te były wyższe o 15,9% niż przeciętny krajowy dochód na osobę. Ponownie najniższe dochody uzyskiwały gospodarstwa z województwa podkarpackiego (1471 zł) – o 19,1% poniżej średniej krajowej.

Rozpiętość pomiędzy najwyższym a najniższym przeciętnym dochodem na osobę w województwach, w odniesieniu do średniej krajowej, zmniejszyła się o 5,4 p. proc. w porównaniu z rokiem poprzednim i wyniosła 35,0 p. proc.

Mapa 1. Wskaźnik przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych w stosunku do średniej krajowej (Polska = 100) w 2019 r.

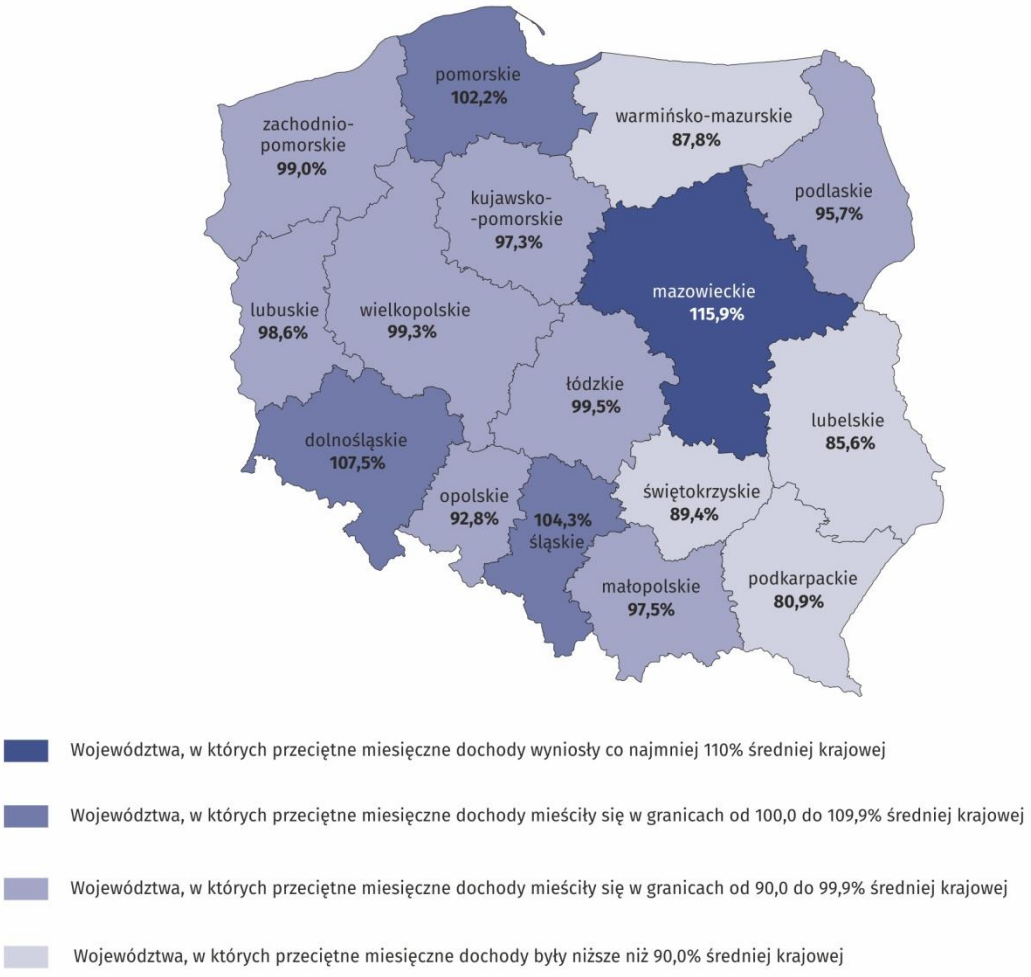

Najwyższym przeciętnym miesięcznym dochodem rozporządzalnym na 1 osobę dysponowały gospodarstwa domowe z województwa mazowieckiego – 2108 zł, zaś najniższym gospodarstwa domowe zamieszkujące województwo podkarpackie – 1471 zł

W przypadku wydatków przeciętne miesięczne wartości powyżej średniej dla Polski w 2019 r. odnotowano w województwach: mazowieckim, dolnośląskim, łódzkim, pomorskim, opolskim, śląskim i zachodniopomorskim.

Podobnie jak w roku poprzednim, najwyższe przeciętne miesięczne wydatki na osobę (1476 zł), odnotowano w województwie mazowieckim i były one wyższe od przeciętnej ogólnopolskiej o 17,9%. Najniższe przeciętne wydatki na 1 osobę wystąpiły w województwie warmińsko-mazurskim (1007 zł) i w porównaniu do średniej dla całego kraju były one mniejsze o 19,6%.

Rozpiętość pomiędzy najwyższymi a najniższymi średnimi wydatkami na osobę w województwach zmniejszyła się o 1,3 p. proc. w porównaniu do 2018 roku i wyniosła 37,5 p. proc.

Mapa 2. Wskaźnik przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych w stosunku do średniej krajowej (Polska = 100) w 2019 r.

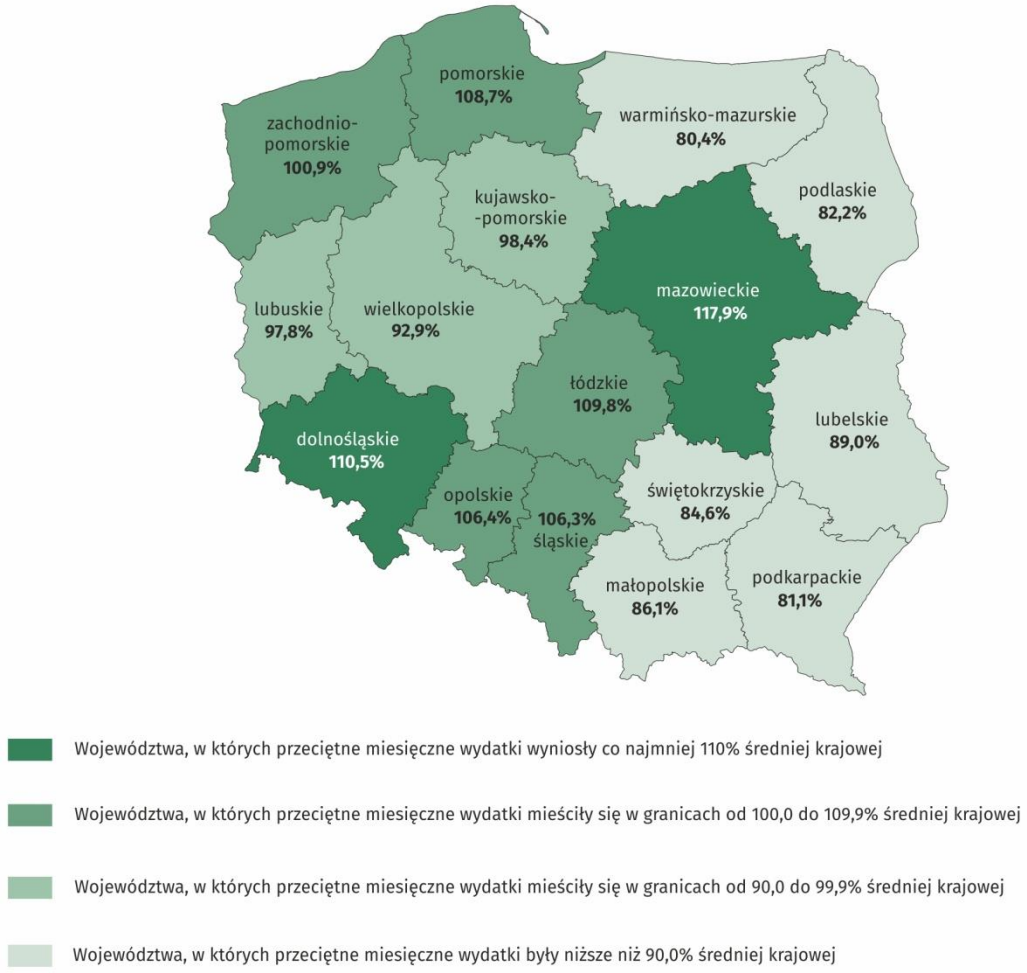

Najwyższe przeciętne miesięczne wydatki na osobę ponosiły gospodarstwa domowe z województwa mazowieckiego – 1476 zł, zaś najniższe z województwa warmińsko-mazurskiego – 1007 zł

Spożycie ilościowe żywności

W 2019 r. utrzymała się tendencja spadkowa spożycia wielu podstawowych artykułów żywnościowych. Spadek dotyczył zwłaszcza warzyw (o 3,9%), ryb i owoców morza (o 3,6%), mleka (o 2,4%), mięsa (o 2,3%), pieczywa i produktów zbożowych (o 2,2%, w tym pieczywa o 5,4%), olejów i tłuszczów (o 1,9%) oraz wędlin i przetworów mięsnych (o 1,5%). Najbardziej wzrosło natomiast spożycie serów i twarogów (o 2,3%) oraz owoców (o 1,1%). Na spadek poziomu spożycia mógł mieć wpływ wzrost wydatków na gastronomię, który w 2019 r. wyniósł 4,6%.

W 2019 r. dalszy spadek spożycia wielu podstawowych produktów żywnościowych takich jak: warzywa, ryby i owoce morza, mleko, mięso, pieczywo i produkty zbożowe, oleje i tłuszcze oraz wędliny i przetwory mięsne

Poziom spożycia artykułów żywnościowych zależy w dużym stopniu od dochodów osiąganych przez gospodarstwa domowe. Wraz ze wzrostem ich zamożności, wyższy był poziom spożycia niektórych artykułów żywnościowych takich jak pieczywo i produkty zbożowe, mięso, warzywa, owoce, sery i twarogi oraz wody mineralne i źródlane.

Wykres 10. Przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych według grup kwintylowych w 2019 r.

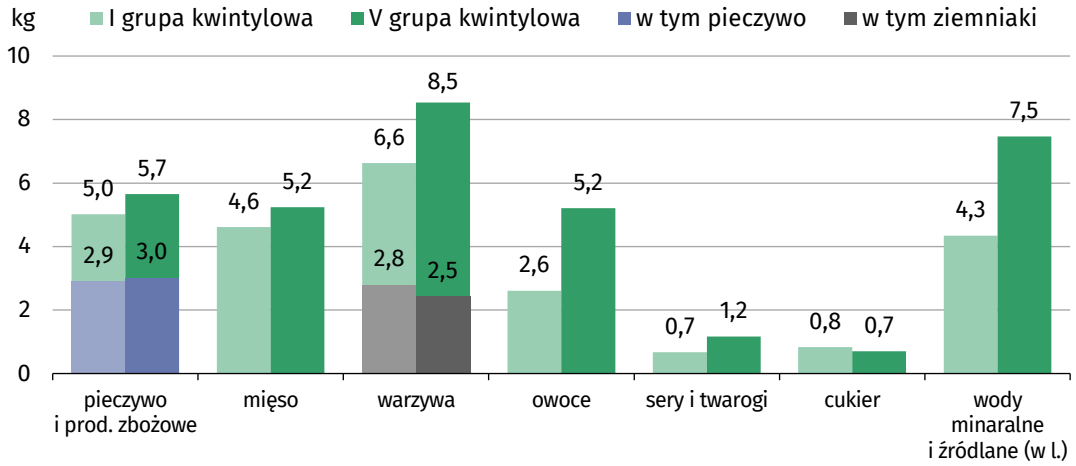

Na poziom spożycia żywności wpływają także nawyki żywieniowe oraz dostępność i ceny produktów żywnościowych, wynikające z miejsca zamieszkania. Gospodarstwa domowe zamieszkujące tereny wiejskie charakteryzują się nieco innym modelem żywienia niż gospodarstwa domowe zamieszkujące miasta.

Wykres 11. Przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych według miejsca zamieszkania w 2019 r.

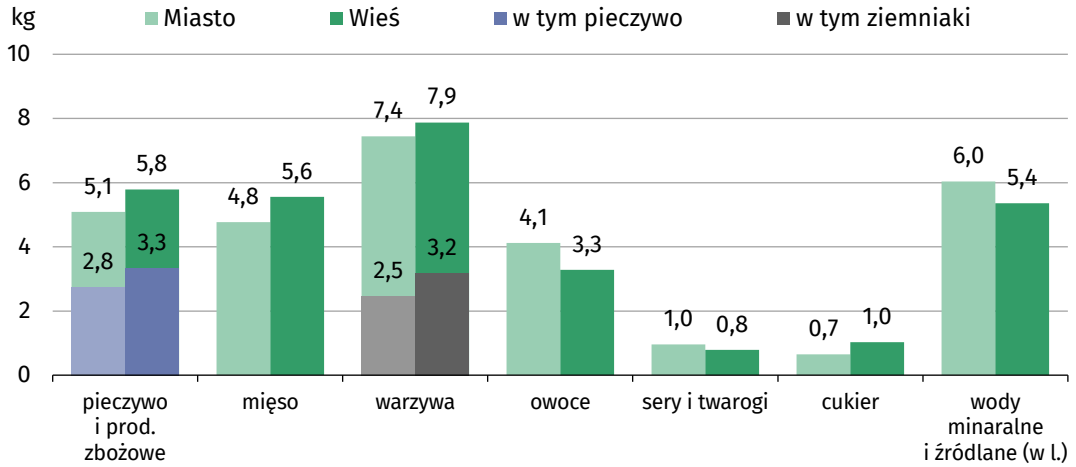

Wyposażenie w przedmioty trwałego użytkowania

W roku 2019 wystąpił wysoki wzrost poziomu wyposażenia gospodarstw domowych w zmywarkę do naczyń (o 10,2%), konsolę do gier (o 8,3%), smartfon (o 6,8%). W porównaniu z rokiem 2018 dynamika ta była jednak zauważalnie niższa, a dla części dóbr kierunek zmian uległ wręcz odwróceniu, skutkując spadkiem poziomu wyposażenia gospodarstw domowych w drukarkę (spadek o 4,9%, w 2018 r. wzrost o 10,9%), zestaw kina domowego (spadek o 1,6%, w 2018 r. wzrost o 13,0%).

W 2019 r. wystąpił wysoki wzrost poziomu wyposażenia gospodarstw domowych w dobra trwałego użytkowania nowej generacji takie jak: zmywarka do naczyń, konsola do gier, smartfon. Dynamika tych zmian była jednak niższa niż w roku 2018

Poziom wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania zależy w dużym stopniu od ich sytuacji materialnej.

Gospodarstwa najbogatsze (V grupa kwintylowa) były znacznie lepiej wyposażone niż gospodarstwa najuboższe (I grupa kwintylowa). Podkreślić należy jednak, że różnice w stopniu wyposażenia pomiędzy V i I grupą kwintylową zmniejszyły się w stosunku do 2018 r., najbardziej – o 3,0 p. proc. – w przypadku zmywarki do naczyń i 1,4 p. proc. – urządzenia z dostępem do Internetu. Dla pozostałych dóbr zmiany były nieznaczne.

Wykres 12. Wyposażenie gospodarstw domowych w wybrane dobra trwałego użytkowania według grup kwintylowych w 2019 r.

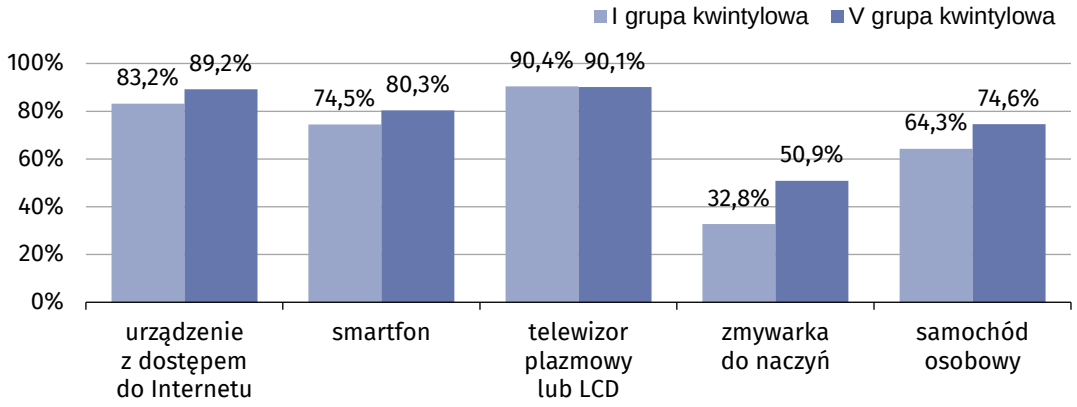

Pod względem wyposażenia w sprzęt nowej generacji taki jak urządzenie z dostępem do Internetu[3] czy smartfon[4] lepiej wypadają gospodarstwa domowe zamieszkujące miasta niż gospodarstwa domowe mieszkające na wsi. W przypadku telewizora plazmowego lub LCD i zmywarki do naczyń wystąpiły niewielkie różnice, natomiast zdecydowanie większy odsetek gospodarstw domowych na wsi niż w mieście posiadał samochód osobowy, motocykl, skuter, motorower lub rower. W porównaniu z 2018 rokiem różnice w stopniu wyposażenia zmniejszyły się nieznacznie na korzyść wsi.

Wykres 13. Wyposażenie gospodarstw domowych w wybrane dobra trwałego użytkowania według miejsca zamieszkania w 2019 r.

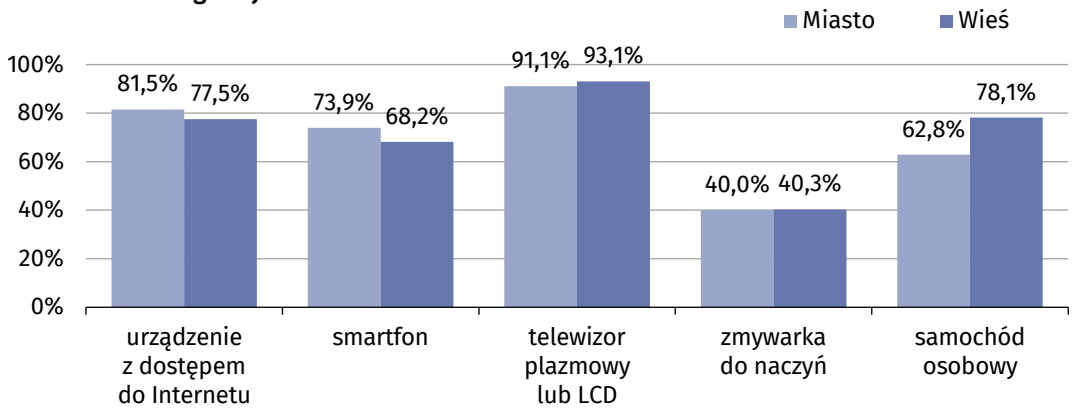

Na wsi większy odsetek gospodarstw domowych posiadało samochód osobowy, motocykl, skuter, motorower lub rower, natomiast gospodarstwa domowe w miastach są lepiej wyposażone w sprzęt nowej generacji

[3] Kategoria ta obejmuje urządzenia umożliwiające połączenie z Internetem, niezależnie od rodzaju urządzenia i typu połączenia internetowego (np. komputer stacjonarny, laptop, tablet, telewizor, smartfon).

[4] Pomimo zaliczenia smartfonu do kategorii „Urządzenie z dostępem do Internetu", prezentowany jest również poziom wyposażenia w sam smartfon, jako osobny rodzaj urządzenia, z uwagi na jego powszechność i różne zastosowania.

Warunki mieszkaniowe

Przeciętne gospodarstwo domowe w 2019 roku zajmowało mieszkanie o powierzchni 80,4 m^2 (w 2018 r. 79,4 m^2), składające się z 3 pokoi. Na jedną osobę w gospodarstwie przypadało średnio 28,7 m^2 powierzchni użytkowej oraz 1 pokój (w 2018 r. – 28,4 m^2 oraz 1 pokój).

W 2019 roku sytuacja mieszkaniowa gospodarstw domowych nieznacznie się poprawiła. Przeciętne gospodarstwo domowe zajmowało mieszkanie o powierzchni 80,4 m^2, składające się z 3 pokoi

Największą przeciętną powierzchnią użytkową mieszkań dysponowały gospodarstwa domowe rolników – 134,6 m^2, zaś najmniejszą gospodarstwa domowe rencistów – 65,9 m^2. W porównaniu do roku 2018 wystąpił nieznaczny wzrost powierzchni użytkowanego mieszkania w gospodarstwach domowych pracowników, rolników i emerytów, natomiast niewielki spadek w gospodarstwach domowych pracujących na własny rachunek oraz rencistów. Zmiany zawierały się w przedziale od 0,4 do 1,2 m^2.

Największą powierzchnię użytkową na 1 osobę posiadały gospodarstwa domowe rencistów (40,3 m^2) oraz emerytów (39,6 m^2), co wiąże się z mniejszą liczbą osób w gospodarstwie domowym, zaś najmniejszą – gospodarstwa domowe pracowników (24,5 m^2).

Wielkość mieszkań użytkowanych przez gospodarstwa domowe była też zróżnicowana ze względu na poziom dochodów gospodarstwa. W przypadku gospodarstw domowych o najwyższych dochodach (V grupa kwintylowa), zajmowana powierzchnia była nieznacznie mniejsza (78,8 m^2) niż w gospodarstwach o najniższych dochodach (I grupa kwintylowa) – 84,7 m^2, jednak ich członkowie dysponowali dużo większą powierzchnią przypadającą na 1 osobę (odpowiednio 37,0 m^2 wobec 22,5 m^2)[5].

Systematycznie poprawia się wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne. Mieszkania wyposażone w wodociąg zajmowało 99,8% gospodarstw domowych, 98,5% w ustęp spłukiwany i 98,2% w łazienkę.

Ponownie najlepiej wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne (poza wyposażeniem w gaz i centralne ogrzewanie) były mieszkania gospodarstw domowych pracujących na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym, a najsłabiej – gospodarstwa rencistów.

Mieszkania gospodarstw domowych mieszkających w miastach były nieco lepiej wyposażone w instalacje sanitarno-techniczne od gospodarstw zamieszkujących wieś, za wyjątkiem wyposażenia w gaz.

Wykres 14. Wyposażenie mieszkań w wybrane instalacje techniczno-sanitarne według miejsca zamieszkania w 2019 r.

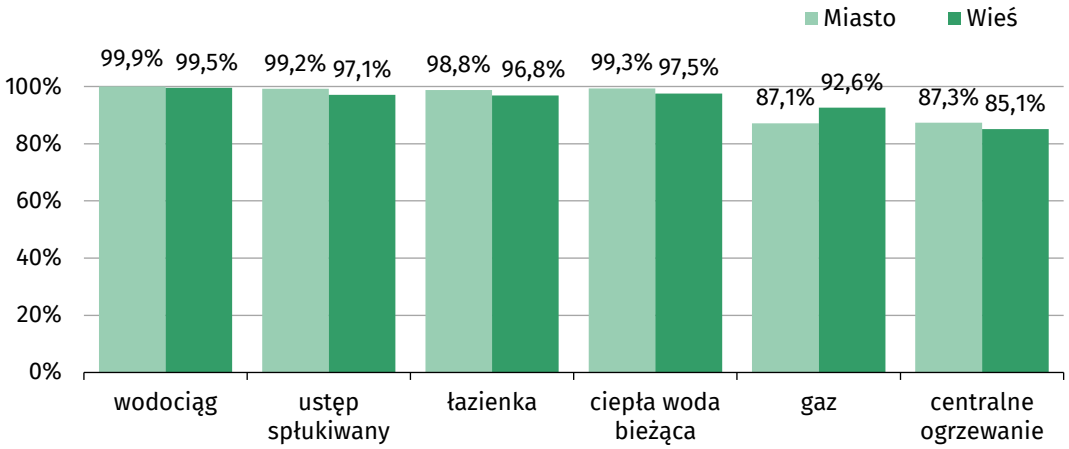

Mieszkania gospodarstw domowych mieszkających w miastach były nieco lepiej wyposażone w instalacje sanitarno-techniczne od gospodarstw zamieszkujących wieś, za wyjątkiem wyposażenia w gaz

Istnieje wyraźna zależność między dochodami gospodarstwa a wyposażeniem mieszkania w instalacje techniczno-sanitarne, z wyjątkiem gazu, z którego najrzadziej korzystają najbogatsze gospodarstwa (V grupa kwintylowa). Najbardziej znacząca różnica w tym zakresie pomiędzy I i V grupą kwintylową na korzyść najbogatszych gospodarstw domowych dotyczyła wyposażenia w centralne ogrzewanie (11,7 p. proc.), łazienkę (4,7 p. proc.) oraz ustęp spłukiwany (4,2 p. proc.). Różnice te zmalały w stosunku do 2018 r.

[5] Przeciętna liczba osób w gospodarstwach należących do I grupy kwintylowej wynosiła 3,41, a w V grupie kwintylowej 2,07.

Wykres 15. Wyposażenie mieszkań w wybrane instalacje techniczno-sanitarne według grup kwintylowych w 2019 r.

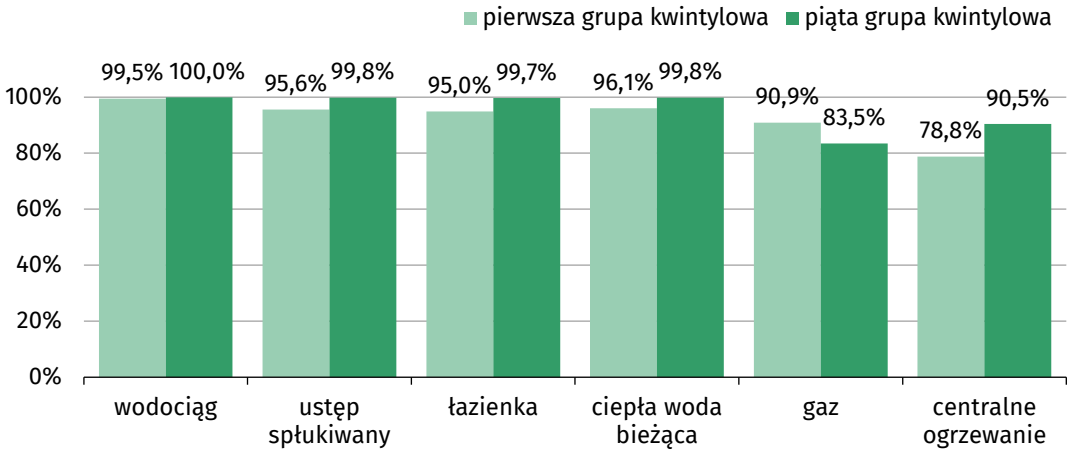

Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych

Systematycznie poprawia się subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych

Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych ulega systematycznej poprawie we wszystkich grupach społeczno-ekonomicznych. W 2019 r. nastąpił dalszy wzrost odsetka gospodarstw oceniających swoją sytuację materialną jako dobrą albo raczej dobrą (48,6% gospodarstw domowych ogółem wobec 44,0% w 2018 r.) oraz spadek odsetka gospodarstw postrzegających ją jako raczej złą albo złą (7,0% wobec 8,1% w 2018 r.). Najlepiej swoją sytuację materialną postrzegały gospodarstwa domowe pracujących na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym (73,4% ocen pozytywnych wobec 70,1% w 2018 r.), najgorzej zaś gospodarstwa domowe rencistów (22,4% ocen pozytywnych wobec 18,1% w 2018 r.).

Wykres 16. Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych według grup społeczno-ekonomicznych w 2019 r.

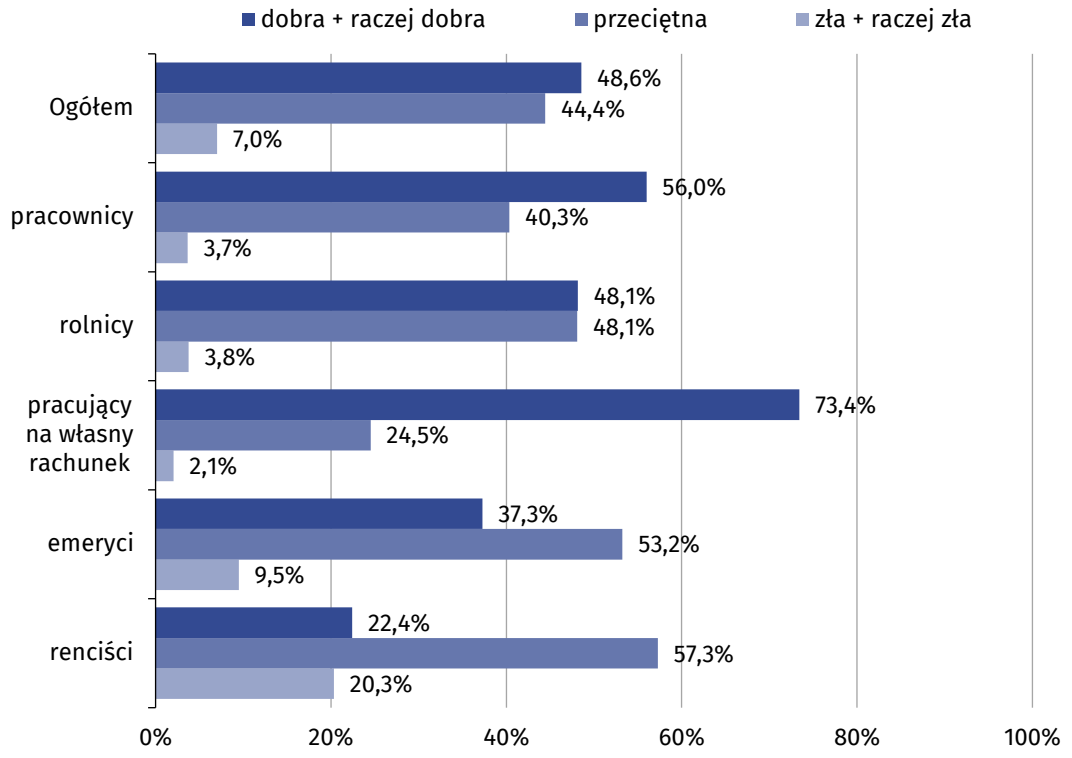

Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych w znacznym stopniu zależy od miejsca zamieszkania gospodarstwa domowego. Gospodarstwa mieszkające na wsi gorzej oceniały swoją sytuację materialną niż mieszkańcy miast, zwłaszcza tych największych o liczbie mieszkańców 500 tys. lub więcej, choć w obu przypadkach oceny te, w stosunku do roku 2018, znacząco się poprawiły. 57,0% gospodarstw domowych z miast liczących 500 tys. lub więcej mieszkańców i 44,3% mieszkańców wsi oceniało swoją sytuację materialną jako dobrą lub raczej dobrą (w 2018 r. było to odpowiednio 53,0% i 39,3%).

Wykres 17. Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych według miejsca zamieszkania w 2019 r.

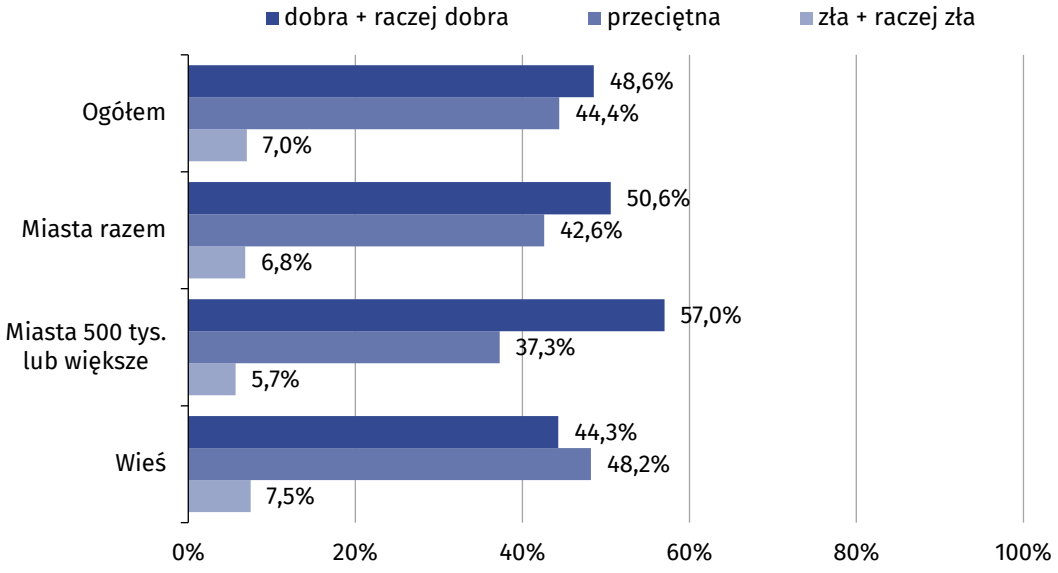

Opracowanie merytoryczne:
Departament Badań Społecznych
Zastępca Dyrektora Małgorzata Żyra
Tel: 22 608 31 22

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami
Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04
e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl
@GUS_STAT
@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

Budżety gospodarstw domowych w 2018 r.

Sytuacja gospodarstw domowych w 2018 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych

Sytuacja materialna i dochodowa gospodarstw domowych emerytów i rencistów w 2016 r.

Sytuacja społeczno-ekonomiczna gospodarstw domowych w latach 2000-2015. Zróżnicowanie miasto-wieś

Temat dostępny w bazach danych

BANK DANYCH LOKALNYCH gospodarstwa domowe

Badanie BGD - warunki materialne ludności według grup społeczno-ekonomicznych i wielkości gospodarstwa

Badanie BGD - warunki materialne ludności według klasy miejscowości zamieszkania

Badanie BGD - warunki materialne ludności według województw

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

Budżet gospodarstwa domowego

Dochód do dyspozycji

Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego

Gospodarstwo domowe

Przychody gospodarstwa domowego netto

Rozchody gospodarstwa domowego netto

Spożycie artykułów żywnościowych w gospodarstwie domowym

Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych

Warunki mieszkaniowe

Wydatki gospodarstwa domowego

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne

Wyposażenie gospodarstw domowych